

sen (KRF) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om opfordring til at trække aktstykke nr. 86 om Institut for Miljøvurdering tilbage til Finansudvalget. (Beslutningsforslag nr. B 43).

Medlemmer af Folketinget Margrete Auken (SF), Aage Frandsen (SF) og Ole Sohn (SF) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om opfordring til at trække aktstykke nr. 57 om et udredningsarbejde vedrørende en Cityring som metroløsning tilbage fra Finansudvalget. (Beslutningsforslag nr. B 44).

Medlemmer af Folketinget Villy Søvnald (SF), Aage Frandsen (SF) og Holger K. Nielsen (SF) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til statsministeren:

»Hvad er regeringens holdning til, at USA ensidigt opsiger ABM-traktaten?«
(Forespørgsel nr. F 13).

Medlemmer af Folketinget Keld Albrechtsen (EL) og Pernille Rosenkrantz-Theil (EL) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til trafikministeren:

»Hvilke oplysninger kan ministeren give om DSB's fremtid, herunder navnlig om regeringens eventuelle planer om fremtidig udlicitering af togdrift i Danmark og om regeringens holdning til EU-forslag om yderligere udlicitering af jernbanedriften?«
(Forespørgsel nr. F 14).

Fra statsministeren har jeg modtaget følgende skrivelser:

»Folketingets formand 18. december 2001

Efter statsministerens indstilling er det ved kongelig resolution af dags dato bifaldet, at ledelsen af de under Justitsministeriet hørende opgaver overdrages til kulturminister Brian Mikkelsen fra dags dato og indtil videre, således at kultur-

ministeren tillige vil være fungerende justitsminister. Henvendelse til den fungerende justitsminister skal ske via Justitsministeriet.

Jeg tillader mig at anmode hr. formanden om at underrette Folketinget herom.

Anders Fogh Rasmussen

/Peter Lauritzen«

»Folketingets formand 19. december 2001

Efter statsministerens indstilling er det ved kongelig resolution af 4. december 2001 bestemt, at sager vedrørende lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel overføres fra socialministeren til beskæftigelsesministeren, og at sager vedrørende lov om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra Det tidligere Jugoslavien m.v., lov om midlertidig opholdstilladelse til nødstedte fra Kosovoprovinzen i Forbundsrepublikken Jugoslavien (Kosovonødloven), lov om opholdstilladelse for statsløse palæstinensere fra Libanon og lov om tilskud til undervisning i dansk som andetsprog for voksne overføres fra indenrigsministeren til ministeren for flygtninge, indvandrere og integration.

Jeg beder formanden underrette Folketinget herom.

Anders Fogh Rasmussen

/Sten Frimodt Nielsen«

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene.

Spørgetimen

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Til at besvare spørgsmål i spørgetimen i dag har statsministeren udpeget statsministeren.

Der er indtil nu anmeldt 5 hovedspørgere til denne spørgetime nemlig:

1. Kristian Thulesen Dahl
2. Mogens Lykketoft
3. Morten Helveg Petersen
4. Margrethe Vestager
5. Jørn Jespersen

Ønsker flere at tilmelde sig som hovedspørgere? (*Ophold*). Det er ikke tilfældet.

Vi går nu i gang, og det foregår på den måde, at ministeren får ordet, hver gang et medlem har afsluttet et indlæg, og første gang har 2 minutter til rådighed og følgende gange 1 minut. Medlemmernes taletid er 1 minut.

Efter at spørgsmålet er stillet, kan hovedspørgeren få ordet op til tre gange, og medspørgere kan få ordet én gang. Jeg vil godt her sige, at det er min hensigt at lade hovedspørgeren få det sidste ord. Så det vil sige, at det tredje spørgsmål bliver hovedspørgerens, efter at eventuelle medspørgere måtte have meldt sig.

Når en spørger ønsker ordet, bedes dette markeret ved håndsoprækning over for formanden. Når der trykkes på knappen, er det kun besked til teknikken. Det er meget vigtigt, at den besked også bliver givet, for ellers ved teknikken ingenting. Men formanden ved altså ikke noget, hvis formanden ikke også har set en hånd, altså både besked med hånden og tryk på ønsker ordet-knappen. Og man må ikke begynde at tale, før den røde ring på mikrofonen foran én lyser, for først da er mikrofonen tændt.

Kl. 13.05

Spm. nr. US 8

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg blev så glad lige før jul. Jeg fik sådan en ekstra julehilsen fra statsministeren, fordi statsministeren pludselig proklamerede, at den ene af de to pladser i det konvent, der skal arbejde med en forfatning for Europa, skulle gives til unionsmodstanden i Danmark.

Nu er unionsmodstanden i Danmark jo karakteriseret ved at gå fuldstændig på tværs af partiskel og er ikke repræsenteret alene i det Folketing, der er valgt. Det har vi set ved folkeafstemninger, hvor ca. halvdelen af den danske befolkning stemmer nej til yderligere integration i EU, mens det ikke er tilfældet i Folketinget. Der er ikke i Folketinget 50 pct. eller deromkring, som siger nej til yderligere integration.

Derfor tog vi selvfølgelig statsministerens udsagn som et udsagn om, at unionsmodstanderne nu kunne sætte sig sammen og finde ud af, hvem der bedst repræsenterede unionsmodstanden i det her konvent, og vi har derfor indstillet Drude Dahlerup fra JuniBevægelsen til den plads.

Nu har vi forstået det sådan, at statsministeren alligevel nægter unionsmodstanden at lade sig repræsentere af den person, som vi finder bedst. Derfor vil jeg spørge statsministeren, om det virkelig kan være rigtigt, eller om statsministeren vil revurdere sin holdning til det.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det var klart min opfattelse, og det er det stadig væk, at det vil være rigtigt, at der i konventet er en repræsentant for unions skeptikerne i Danmark for at afspejle den del af holdningerne i den danske europadebat. Den holdning havde jeg, og den holdning har jeg.

Men det fremgår meget klart af den beslutning, der er truffet på topmødet i Laeken, at sammensætningen af konventet er sådan, at det skal bestå bl.a. af 30 medlemmer fra de nationale parlamenter. Teksten er meget klar, teksten er meget umisforståelig. Der er tale om 30 medlemmer valgt af og blandt de nationale parlamentarikere. Det er altså to medlemmer af Folketinget, der skal vælges til konventet. Det er meget klart efter den beslutning, der er truffet i Laeken.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er jo rigtigt, som statsministeren siger, at det fremgår af erklæringen.

Kunne statsministeren forestille sig, at hvis nu f.eks. den tyske forbundsdag, som skal indstille to, kommer til EU-partnerne og siger, at den ene af de to, som de gerne vil indstille til konventet, ikke kommer fra deres parlament, men kommer udefra, så ville statsministeren på Danmarks vegne gøre indsigelser? Kunne man forestille sig, at hvis italienerne på tilsvarende vis ville komme med en, som ikke er valgt fra parlamentet, ville statsministeren gøre indsigelser?

På samme måde: Kan man forestille sig, at de andre lande vil gøre indsigelse, hvis vi fra dansk side siger, at de to repræsentanter, vi ønsker at stille med, skal være de her to mennesker, som vi føler os bedst repræsenteret af fra dansk side, og det har Folketinget bestemt? Skulle de andre lande så gøre indsigelse? Jeg tror det næppe.

Jeg vil spørge statsministeren, når det nu er det svar, der er kommet: Har statsministeren bestrebt sig på at spørge de andre EU-lande, om de i givet fald har problemer, hvis vi finder den ene repræsentant uden for Folketinget? Det er klart, at har man spurgt de andre EU-lande, og de når frem til, at det må vi ikke, det vil de ikke

have, så har vi en ny situation. Men før det er prøvet, har vi vel ikke en ny situation.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen): Det, hr. Kristian Thulesen Dahl nu ridser op, er helt hypotetisk, for jeg er i hvert fald ikke vidende om, at der er andre parlamenter i EU, der skulle finde på at udpege andre end parlamentarikere, for det fremgår meget klart af beslutningen i Laeken, at der skal være tale om medlemmer af de nationale parlamenter.

Rent ud sagt forekommer det mig, at hele den diskussion kommer op, fordi de fire unions-skeptiske partier i Folketinget, som har fået et enestående tilbud om at få en plads i konventet, ikke kan enes om, hvem det skal være. Det er jo det, det hele det drejer sig om.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg tror ikke, det er så enestående et tilbud, for jeg tror slet ikke, at det har været så ærligt ment, som det blev gjort klart fra starten at det ellers skulle være.

Sagen er jo, at hvis hensigten virkelig er, at unionsmodstanden i Danmark, som man vel må anerkende også fra statsministerens side går på tværs af partiskel, skal føle sig godt repræsenteret i konventet, er det vel unionsmodstanderne selv, der skal finde ud af, hvem man vil være bedst repræsenteret af.

Derfor må jeg spørge statsministeren, hvad meningen med det her egentlig er. Hvis det er, at unionsmodstanderne skal føle sig repræsenteret, hvorfor kan statsministeren så ikke gøre sig den ulejlighed at lade sit system spørge i EU-systemet, om der vil være noget til hinder for, at man udpeger en udefra? Hvorfor skal det møde national modstand her i Danmark, at vi laver denne her øvelse? Hvorfor er det sådan, at der skal henvises til en topmødeerklæring, når vi jo ikke aner, om den er skrevet sådan, fordi man ikke umiddelbart forestillede sig noget andet, og derfor skrev man, som man gjorde?

Der er da ikke nogen her, som tror, at de andre lande vil modsætte sig, at Danmark stiller med de to repræsentanter til konventet – det er vores egne pladser – som vi føler os bedst repræsenteret af. Derfor er det altså mit indtryk, at det er statsministeren, der blokerer for en fornuftig løsning, og at det måske ikke var så enestående et tilbud, som statsministeren har forsøgt at gøre det til.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen): Sagen er meget klar. Jeg er enig med hr. Kristian Thulesen Dahl i, at det må være repræsentanterne fra de unions-skeptiske partier, der selv finder ud af, hvem der er bedst til at repræsentere unions-skepsissen i Danmark. Det vil jeg ikke blande mig i. Det næste er: Det skal være et medlem af Folketinget, det fremgår meget klart af beslutningen i Laeken. Sådan er det.

Tilbuddet er ærligt ment, og jeg vedstår det, og derfor vil proceduren være følgende: Udenrigsministeren vil skrive til Folketingets formand, at Folketinget bør vælge sine to repræsentanter senest den 1. februar, som er 1 måned, før konventet starter.

Jeg vil så mene, at det rimelige er, at de fire partier, de unions-skeptiske partier, nu får en sidste frist til at blive enige, nemlig den 15. januar. Hvis de fire partier kommer med en enig indstilling senest den 15. januar, er det borgerlige valgforbund indstillet på at følge den indstilling. Hvis de fire partier ikke kan blive enige, må det borgerlige valgforbund derefter træffe afgørelse om, hvem der skal repræsentere.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så har hr. Holger K. Nielsen bedt om ordet, og jeg vil godt lige understrege, at i og med at jeg har besluttet, at hovedspørgeren skal have det sidste spørgsmål, skal eventuelle medspørgere melde sig, før det sidste spørgsmål bliver stillet.

Holger K. Nielsen (SF):

Nu synes jeg, det bliver sjovt det her. Nu siger statsministeren, at så må det borgerlige valgforbund finde ud af det. Man kunne få det indtryk, at statsministeren skaltede og valtede med det mandat, som jo egentlig tilhører det borgerlige valgforbund, efter forogdtbefindende.

Jeg vil godt høre: Har statsministeren diskuteret denne her sag med de andre partier i det borgerlige valgforbund, før statsministeren udstillede det her tilbud på EU-topmødet?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg har hele tiden brugt den formulering, at det var det, jeg ville indstille til det borgerlige valgforbund. Proceduren i Folketinget er slet ikke sat i gang endnu.

Min indstilling vil fortsat være, at såfremt de fire unions-skeptiske partier kan enes om en repræsentant, så skal det borgerlige valgforbund udpege den repræsentant til konventet. Derfor gentager jeg: Dette er fortsat tilbuddet. Men det

skal også have en ende, og derfor må det være rimeligt at sige, at der sættes en frist til den 15. januar.

Møder de fire partier dér op med en fælles indstilling om et folketingsmedlem, vil min indstilling være, at det borgerlige valgforbund skal følge det forslag. Hvis de fire partier ikke møder op med den indstilling, må det borgerlige valgforbund selv drøfte, hvem det skal være.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg synes altså, det her er noget pjat. Jeg vil godt sige allerede nu, at for min skyld kan det borgerlige valgforbund blive indkaldt i morgen og så få det her sat på plads. Det her kispus, som vi er udsat for, synes jeg ikke er værdigt.

At hævde, at unionsmodstanden ikke har mulighed for at finde den repræsentant, vi føler os bedst repræsenteret af, til det konvent, udstiller, at det her tilbud nok ikke var så ærligt ment, som statsministeren har forsøgt at give indtryk af.

Jeg må ærlig talt sige, at når statsministeren udmærket er klar over, at vi har forsøgt at finde et tidspunkt, hvor alle fire partier kunne være til stede, men hvor to af partierne ikke mødte op, ikke har ønsket det, hvorfor i alverden skal vi så vente til den 15. januar? Så kan vi da lige så godt få det ordnet i en fart.

Jeg må bare som afslutning konstatere, at det er statsministeren, der ikke vil spørge de andre EU-lande, om de vil have noget imod, at den danske unionsmodstand er repræsenteret af den, man bredest i unionsmodstanderkredsen finder er den rigtige.

Her mener vi fra Dansk Folkepartis side, at vi også skal inddrage JuniBevægelsen og Folkebevægelsen mod EU som to meget væsentlige aktører i unionsmodstanden i Danmark. Det er nogle bevægelser, som ikke er repræsenteret i Folketinget, og de bør også inddrages i det her arbejde. Det nægter statsministeren os mulighed for.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jamen det er jo ganske uden mening at stille et spørgsmål til andre om noget, som fremgår selvklart af beslutninger truffet i Laeken, nemlig at de nationale repræsentanter for de nationale parlamenter skal være valgt af og blandt de parlamentarikere, der er i de nationale parlamenter. Det fremgår lysende klart. Derfor er der ingen grund til at spørge om det.

Så siger hr. Kristian Thulesen Dahl, at det her udstiller, at tilbuddet ikke var ærligt ment. Det er jo en forkert fremstilling. At det er ærligt ment demonstreres jo bedst af, at jeg fastholder tilbuddet til det sidste, på trods af at de fire partier ikke har kunnet enes om noget som helst. Hvis det her udstiller noget, så er det, at unionsmodstanderne ikke kan enes om en fælles repræsentant.

Men det skal jeg ikke hovere over. Jeg fastholder tilbuddet, og så må det være sådan, at da det skal have en ende, må det borgerlige valgforbund så træffe beslutningen. Men min indstilling vil fortsat være, at det borgerlige valgforbund skal pege på en repræsentant for et af de unions skeptiske partier.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Kl. 13.15

Spm. nr. US 9

Mogens Lykketoft (S):

Der er jo mange forlydender i medierne om regeringens politiske udspil, og dem skal man selvfølgelig være varsom med at fæste lid til. Man må erkende, at der er stor usikkerhed, og der er mange, der er bekymrede for en stor fyringsrunde her i slutningen af januar inden for det statslige område.

Nu forstår jeg, at statsministeren siden i går har det samlede billede af, hvad det er for en politik, man vil fremlægge i finanslovsforslaget. Derfor vil jeg sådan set bare bede statsministeren om i dag at bekræfte tre ting:

For det første løftet fra valgkampen om, at vi ikke vil komme ud for overraskelser i forhold til det, der blev sagt i valgkampen; for det andet løftet under åbningsdebatten fra statsministeren om at respektere alle indgåede forlig og for det tredje, at regeringen vil respektere, at kommuner og amter får en økonomi, så de kan indfri alle de løfter, som bl.a. regeringspartierne afgav på deres vegne i valgkampen.

Jeg går derfor ud fra, at statsministeren i dag kan dementere de nedskæringstrusler, Venstres ordfører er kommet med i forhold til de kommunale bloktilskud.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Til de tre spørgsmål kan jeg svare for det første: Nej, der vil ikke være store overraskelser i forhold til det, regeringspartierne gik til valg på, og det, som allerede fremgår af regeringsprogrammet. Tværtimod vil der være en nøje overens-

stemmelse mellem det, vi sagde og lovede før valget, og det, vi nu gør og vil gennemføre i finansloven efter valget.

For det andet kan jeg bekræfte, at regeringen selvfølgelig vil stå ved indgåede forlig, men som allerede bebudet kan det godt være, at regeringen på visse områder vil henvende sig til forligspartierne med henblik på at forhandle ændringer af forlig. Men naturligvis vil regeringen stå ved indgåede forlig.

For det tredje: Regeringen vil sikre, at kommuner og amter får økonomi til at gennemføre de forslag, som regeringen ønsker gennemført på velfærdsområdet og andre områder. Det vil være et grundlæggende princip for denne regering, at der, hver gang der lægges opgaver over på kommuner og amter, skal følge penge med, sådan at de får finansiel mulighed for at gennemføre det, som vi fra Folketingets side har forventninger om.

Mogens Lykketoft (S):

Jeg går ud fra, at jeg kan tillade mig at tage statsministerens klare udtalelser her til indtægt på følgende måde. For det første: Det står altså til troende, hvad Venstres daværende politiske ordfører, fru Ulla Tørnæs, sagde tilbage i april, at Venstres skattestop ikke vil medføre fyring af én eneste offentlig ansat.

For det andet: Vedkendelsen af indgåede forlig omfatter selvfølgelig også bl.a. de aftaler, den daværende Anders Fogh Rasmussen og jeg indgik i november 1998 om indfasningen af Miljø-, Freds- og Katastrofefonden, om arbejdsmarkedspolitikken.

For det tredje skal jeg bare gøre opmærksom på i forhold til de trusler, hr. Jens Rohde har været ude med om de kommunale bloktilskud, at kommuner og amter jo præcis ikke mener, de vil være i stand til at indfri de løfter, der er afgivet på deres vegne, hvis regeringen kommer med nedskæringstrusler nu.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Hr. Anders Fogh Rasmussen er højst nuværende og får ordet som statsminister.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Med hensyn til fyringer i den statslige sektor kan jeg sige, at det er fuldstændig grundløst, når der har været overskrifter fremme om massefyringer i staten. Det er der overhovedet ikke tale om. Men naturligvis kan ingen regering give ga-

rantier for, at der ikke i forbindelse med f.eks. sanering af råd og nævn og komiteer og institutioner vil ske omflytninger af personaleressourcer, og at der i denne forbindelse kan være job, som bliver overflødige.

Men det, jeg i hvert fald kan sige, er, at jeg tror, at problemstillingen i de kommende år i den offentlige sektor snarere bliver, hvordan vi kan skaffe arbejdskraft nok til at sørge for de vitale velfærdsområder, arbejdskraft nok til at sikre vore ældre ordentlig omsorg og pleje, arbejdskraft nok til at sikre ordentlig behandling af mennesker på hospitalerne. Det er snarere det, der er problemstillingen, og derfor et det forrykte overskrifter, der har været om massefyringer.

Så skal jeg sige om det øvrige, for jeg kan nu se, at min lampe lyser, at de tolkninger må stå helt for hr. Mogens Lykketofts egen regning. Jeg gentager: Regeringen står selvfølgelig ved indgåede forlig.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Hr. Mogens Lykketoft har to spørgsmål først. Det tredje gemmer vi, til medspørgeren har været der.

Kl. 13.20

Mogens Lykketoft (S):

Jeg skal bare i forhold til statsministerens seneste betragtning bede om, om vi måske kunne få løftet sløret en lille bitte smule for regeringens svar på det meget reelle problem, som statsministeren her markerer, nemlig hvordan man rekrutterer tilstrækkeligt med medarbejdere i den offentlige servicesektor til at indfri alle de forventninger, vi alle sammen gerne vil indfri hos befolkningen, om ordentlig sygehusbehandling, om ordentlig ældreomsorg, om et ordentligt uddannelsessystem.

Jeg mener, det må vel afspejle sig i regeringens forestillinger om, for det første: Hvordan skal overenskomstforhandlingerne med de offentligt ansatte gribes an? For det andet: Hvordan skal uddannelsessystemet dimensioneres i de kommende år for at gøre mest muligt i regeringens egne politiske bestræbelser for at undgå, at vi kommer i den klemme, at vi ikke kan rekruttere gode medarbejdere til at løse de opgaver, vi har lovet at løse?

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg har nu to medspørgere, nemlig hr. Jacob Buksti og hr. Ole Stavad. Først hr. Jacob Buksti.

Jacob Buksti (S):

Statsministeren sagde, at vi ikke ville blive udsat for overraskelser. Det, som kommer, svarer fuldt ud til det, V og K sagde under valgkampen.

Under valgkampen sagde statsministeren i duellen med hr. Poul Nyrup Rasmussen i DR 1: »Selvfølgelig koster det ikke en krone at holde skatten i ro.« Hvordan kan man sige sådan noget? Det at holde skatten i ro koster ingen penge!

Hvordan harmonerer det med det, som ministeren for videnskab, teknologi og udvikling udtaler til Politiken den 27. december: »I første omgang bliver der tale om en slags brandslukning for at lave nogle af de ændringer, som vi er nødt til at foretage for at leve op til vores løfter fra valgkampen. Hvor vi lander her i første fase afhænger af de mange penge, der skal til for at finansiere skattestoppet. Det er klart, at der sker nogle omprioriteringer, som også vil ramme universiteterne.«

Hvor blev det sagt under valgkampen, at der skulle ske nedskæringer på universiteterne for at finansiere skattestoppet?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Først vil jeg sige til hr. Mogens Lykketoft, at selvfølgelig må overvejelserne om fremtidig rekruttering af arbejdskraft indgå i vurderingen af såvel tilrettelæggelsen af uddannelsessystemet som de overenskomstforhandlinger, der skal finde sted. Men det overlader jeg ganske trygt til finansministeren.

Til hr. Jacob Buksti: Selvfølgelig koster det ikke penge at holde skatten i ro, men det, den nye regering har opdaget, er, at den tidligere regering jo efterlod sig et finanslovsforslag, hvori der var planlagt forhøjelser af skatter og afgifter på 2 mia. kr., og naturligvis har vi taget disse ekstra skatter af bordet, fordi denne regering er imod nye skatter og afgifter, og selvfølgelig står vi så der og skal finde finansiering af 2 mia. kr., som den tidligere regering havde planlagt de nye skatter og afgifter til. Det siger sig selv. Men det har vi også fundet pengene til.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Ole Stavad. Jeg tror, jeg glemte at give statsministeren ordet før. Nu gav jeg ham i hvert fald 2 minutter. Så er det hr. Ole Stavad.

Ole Stavad (S):

Jeg har lidt svært ved at se, hvordan det, statsministeren siger, harmonerer med et brev, som jeg forstår er gået ud til samtlige amtsråd i går,

foranlediget af, at de amtslige budgetter har betydet en merudgift i forhold til det forudsatte. Som det fremgår af brevet, underskrevet af både finansministeren og indenrigs- og sundhedsministeren, er det specielt på det sociale område, der har været overskridelser, og man henstiller kraftigt til amtsrådene om at revurdere deres budgetter, hvilket jo vil have som konsekvens, at de allersvageste, som amterne tager sig af på det sociale område, i givet fald ville blive udsat for noget, der på deres område er kraftige beskæringer.

Jeg mener, at statsministeren sammen med de øvrige i regeringen signalerede, at man var optaget af den lille mand. Hvordan harmonerer det?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det, regeringen siger til såvel amterne som kommunerne, er, at der skal stå respekt om indgåede aftaler. Som bekendt har amter og kommuner indgået økonomiske aftaler med den tidligere regering, og som det også er alle bekendt, er de aftaler ikke ganske blevet opfyldt. Og det, den nye regering så siger til amter og kommuner, er: I respekt for indgåede aftaler bør I overveje, om ikke disse nye budgetter, der altså overskrider det planlagte, kan revurderes.

Det, regeringen ikke vil blande sig i, er, hvordan kommuner og amter så vil gøre det og fordele det. Men jeg tror, at alle i dette Ting må have en interesse i, at der står respekt om indgåede aftaler, som indgås mellem regeringen og de kommunale parter, og det er blot det, regeringen har ønsket at understrege i brevet til kommunerne og amterne.

Kl. 13.25

Aage Frandsen (SF):

Jeg vil godt i forlængelse af statsministerens svar til hr. Jacob Buksti spørge, om ikke den nuværende regering, da de nuværende regeringspartier var i opposition, var klar over, at regeringen havde fremsat forslag om skatteforhøjelser, og at den havde foreslået forskellige ting, som krævede en finansiering. Man måtte derfor på dette tidspunkt også vide, at hvis ikke man ville gennemføre det på denne måde, så måtte det gennemføres på en anden måde, hvis økonomien skulle hænge sammen. Det er derfor, at regeringen så nu foreslår besparelser på f.eks. universiteter, på daghøjskoler osv., som enten ikke har været annonceret eller ikke har været annonceret i det omfang.

Men det kan da ikke komme bag på den nuværende regering, at den tidligere regering havde det hul, hvis ikke man gennemførte disse skatteforhøjelser.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Nej, men jeg har heller ikke på noget tidspunkt påstået, at det er kommet bag på regeringen. Vi var da udmærket klar over, at der lå planlagte skatte- og afgiftsforhøjelser i det gamle finanslovforslag, og derfor havde vi også allerede inden valget gjort det klart, at de ville blive taget af bordet. Og da vi jo vidste, at den tidligere regering allerede havde brugt pengene, var vi også godt klar over, at vi så skulle ind og skaffe finansiering. Det er derfor, at regnestykket er på 7 mia. kr., som vi skal finde. De 5 mia. kr. bruger vi til at opfylde regeringens valgløfter til punkt og prikke, og de 2 mia. kr. skal vi finde, fordi den tidligere regering havde planlagt nye skatter og afgifter, som vi ikke ville acceptere. Det er grunden til, at det bliver 7 mia. kr.

Vedrørende universiteterne kan jeg i øvrigt sige, at vi lovede før valget, at vi ville give ekstra penge til forskning, og jeg kan allerede nu sige til hr. Aage Frandsen, at det vil blive opfyldt; der vil blive afsat ekstra penge til forskning.

Lotte Bundsgaard (S):

Jeg synes ikke helt, statsministeren svarer på spørgsmålet, der bliver stillet.

Under valgkampen udtalte statsministeren, at skattestoppet ikke kostede penge. Nu koster skattestoppet pludselig mange penge på grund af den tidligere regerings finanslov. Var det, fordi Venstre på daværende tidspunkt ikke havde sat sig ind i det finanslovudspil, som regeringen var kommet med, eller talte man ikke helt sandt, da man sagde, at skattestoppet kunne gøres, uden at det kostede penge?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det eneste, jeg har gjort her, er, at jeg har svaret på et spørgsmål fra hr. Jacob Buksti, som refererer til nogle udtalelser, som ministeren for videnskab, teknologi og udvikling har fremsat, og som henviser til, at skattestoppet koster penge, men det, der menes hermed, er, at når man tager de gamle forslag til skatter og afgifter af bordet, så koster det selvfølgelig penge.

Derimod koster det jo ikke penge at forhindre nye skatter og afgifter, det siger da sig selv. Det kan aldrig koste penge, at man holder noget i ro. Det kan kun koste penge at have et skattestop,

hvis man havde planlagt nye skatter og afgifter, og det havde den tidligere regering. Det var jo også derfor, vælgerne ikke ville have den, og det er derfor, vi har sagt: Jamen skattestoppet betyder selvfølgelig, at så skal det tages af bordet, som den tidligere regering havde planlagt, og det koster de 2 mia. kr., og det er det, der ligger i det.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Mogens Lykketoft for sit sidste spørgsmål.

Mogens Lykketoft (S):

Jeg vil, da tiden jo er knap, koncentrere mit sidste spørgsmål om én ganske bestemt ting, nemlig den kommunale økonomi.

Jeg ser i et telegram fra i går fra Reuters Finans Venstres politiske ordfører, hr. Jens Rohde, citeret for at have sagt, at Venstre ikke under nogen omstændigheder vil acceptere de kommunale budgetoverskridelser. Derfor vil der blive lagt instrumenter ind i aftalesystemet, sådan at det ikke længere vil kunne betale sig for kommunerne at bryde aftalen med regeringen. Senest i det statslige bloktilskud for 2003 vil et merforbrug i 2002 blive udlignet.

Jeg vil gerne have statsministeren til at bekræfte eller afkræfte, at dette er regeringens politik, for jeg skal gøre opmærksom på, at i det brev, hr. Stavang citerede for et øjeblik siden, der er sendt til samtlige amtsråd, siger regeringen jo: Der er en overskridelse på 0,5 mia. kr., og den må ikke findes på hovedområdet for amternes aktivitet, sygehusene. Den skal altså især findes på det sociale område: de udsatte børn, de handicappede osv. Det er åbenbart det, der er konsekvensen af regeringens melding til amterne.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Proceduren er, at nu har regeringen altså sendt en henstilling til de kommunale parter, og den bliver nu overvejet i kommuner og amter. Vi har selvfølgelig en forventning om, at også kommuner og amter har en interesse i respekt for aftalesystemet: når man har indgået en aftale, overholder man den. Det er så det.

Hvad der så videre skal ske, må jo afklares mellem kommuner og amter, når de mødes med regeringen til økonomiforhandlinger i maj og juni. Det vil jeg slet ikke begive mig ind på her på nuværende tidspunkt. Vi ønsker et tillidsfuldt forhold mellem regeringen og kommuner og amter, og derfor må det være en sag, der drøftes

direkte mellem regeringen og kommuner og amter, når økonomien skal drøftes i maj og juni.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. US 10

Morten Helveg Petersen (RV):

Mit spørgsmål til statsministeren går på, hvorvidt regeringen har tænkt sig at overholde tidligere indgåede aftaler. Jeg tænker helt specifikt på Miljø-, Freds- og Stabilitetsrammen.

Jeg vil gerne citere fra en finanslovaftale, som blev indgået mellem Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre, Venstre og De Konservative i november 1998. Her står at læse, at Miljø-, Freds- og Stabilitetsrammen vil blive gradvis indfaset til 0,5 pct. af bruttonationalindkomsten i år 2005. Agter statsministeren at leve op til det indgåede forlig?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Som jeg har sagt tidligere, agter regeringen selvfølgelig at leve op til indgåede forlig. Men det er ikke det samme, som at vi ikke ønsker at ændre i forlig efter den procedure, der er gældende for det.

Der er jo i hvert fald ingen, der har været i tvivl om, at de to partier, som nu har dannet den borgerlige regering, allerede inden valget har gjort klart, at vi på hele dette område ønsker ændringer og også har lagt op til besparelser. Det er ikke noget, der er lagt skjul på, det er sagt åbent og direkte.

Morten Helveg Petersen (RV):

Det, som jeg husker valgkampen koncentrerede sig om, var ulandsbistanden. Jeg erindrer ikke – men statsministeren må så korrigerer mig – at hverken statsministeren, Venstre eller De Konservative har talt om miljøbistanden. Jeg beder statsministeren bekræfte, hvis det i givet faldt skulle være tilfældet.

Lad mig derudover spørge, om statsministeren er enig i den nuværende udenrigsministers tolkning af det selv samme spørgsmål. Jeg citerer fra en redegørelsesdebat om Miljø-, Freds- og Stabilitetsrammen tilbage i marts 1999, hvor den nuværende udenrigsminister sagde:

»Derfor indgår ændringerne i Miljø- og katastroferammen i finansloven fra 1999, som vi indgik forlig om i fjor.«

Der er altså tale om et forlig, og agter man at overholde det?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg kan bekræfte, at der er en aftale fra november 1998 om noget, der skal ske senest i 2005, som vi slet ikke er nået til endnu. Men det er jo ikke det samme, som at man hvert eneste år indtil da skal lægge en automatisk stigning oven i de gamle bevillinger. Det er det altså ikke, og under alle omstændigheder har regeringen gjort det klart fra begyndelsen, at vi ønsker besparelser på dette område, og at vi ser ulandsrammen og Miljø-, Freds- og Stabilitetsrammen under ét. Det har vi gjort klart fra starten.

Morten Helveg Petersen (RV):

Nu har der været mange forlydender fremme i pressen, og de står selvfølgelig ikke alle sammen til troende. Vi venter alle sammen i spænding på finanslovsforslaget, når nu det ser dagens lys.

Men skal jeg forstå statsministerens seneste svar i retning af, at vi kan forestille os en situation, hvor man sammen med Dansk Folkeparti skærer i miljøbistanden i det kommende år og næste år for derefter at fase op igen, så man kan nå op på 0,5 pct. i år 2005? Er det dét, der ligger bag statsministerens svar her i dag?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg må svare det samme til hr. Morten Helveg Petersen, som jeg havde lejlighed til at gøre mange gange i Folketingets spørgetid før juleferien, nemlig at regeringen fremlægger alt dette her som en samlet helhed sammen med finanslovsforslaget. Det bliver offentliggjort den 29. januar, og hr. Morten Helveg Petersen må have tålmodighed indtil da.

Kl. 13.35

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg har nu tre medspørgere: hr. Jørn Jespersen, hr. Holger K. Nielsen og hr. Ole Stavad.

Jørn Jespersen (SF):

Jeg kan forstå, at statsministeren nu erkender, at der ligger et forlig, som binder regeringen, om, at den samlede ramme til miljø-, freds- og katastrofeindsatsen skal op på 0,5 pct. af BNI i år 2005, og at regeringen vil tage kontakt til sine forligspartnere med henblik på at ændre det. Men hvis det ikke kan lade sig gøre, er regeringen altså bundet af forliget og skal nå 0,5 pct. i 2005.

Tror statsministeren på den baggrund, at det er en effektiv udnyttelse af midlerne at lave en drastisk beskæring i det kommende år og det næste år og så hæve satsen dramatisk i 2004 og 2005? Er det sund administration? Er det den måde, den nye regering har tænkt sig at udnytte offentlige midler på?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Nu skal hr. Jørn Jespersen lægge meget mærke til, hvad det er, jeg siger.

Det er da rigtigt, at der i november 1998 blev indgået en aftale om et mål frem til år 2005. Men det er jo også rigtigt, at de nuværende regeringspartier sagde meget klart inden valget, at vi ønsker besparelser på bistanden til udlandet, og vi har gjort det meget klart ved regeringens dannelse, at vi ser det, man kalder ulandsrammen, og rammen for miljø-, freds- og stabilitetsformål under ét.

Det vil være regeringens hensigt at gennemføre en samlet besparelse på 1,5 mia. kr., sådan som vi har sagt det før valget, og sådan som vi har redegjort for det i regeringsprogrammet, og det vil også komme til at fremgå af finanslovsforslaget. Men hvad der skal ske videre frem mod år 2005, har vi overhovedet ikke taget stilling til.

Holger K. Nielsen (SF):

Det her er jo rystende. Statsministeren lyder som en krevler på Hjallerup Marked med de uklare svar, han kommer med.

Kan vi ikke få nogle helt klare svar: Vil regeringen overholde forliget? Vil regeringen fikle med forliget? Vil regeringen bryde forliget? Det må befolkningen og Folketinget da kunne få et helt, helt entydigt og klart svar på frem for den sorte sniksnak, vi hører i øjeblikket, og som blot er et forsøg på at sælge en trepattet ko som en virkelig god malkeko. Men det er den jo ikke, så lad os få et klart svar for en gangs skyld.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Hvis hr. Holger K. Nielsen er blevet rystet over det, han har hørt her, er han blevet meget følsom på sine gamle dage, må jeg sige. (*Munterhed*).

Mit svar er meget klart: Der er indgået en aftale i november 1998 om at nå et mål i 2005, men regeringspartierne har også sagt meget klart forud for valget, at vi ønsker det alt sammen taget op til revurdering, og det er en fastslået tradition her i huset, at når man gør det, er man frit stillet. Men dermed har vi ikke taget stilling til, hvad der skal ske frem mod 2005, det gør vi senere.

Men jeg kan allerede nu krystalklart sige det samme, som vi sagde i valgkampen: regeringen vil foreslå en besparelse på 1,5 mia. kr., og vi ser ulandsrammen og Miljø-, Freds- og Stabilitetsrammen under ét.

Ole Stavad (S):

For det første kunne man måske bede statsministeren om en lille vejledning om, hvor det meget tydelige skriftsted findes – ikke i regeringsgrundlaget, men hvor man inden valget meddelte, at man ser Miljø-, Freds- og Stabilitetsrammen under ét sammen med ulandsbistanden.

For det andet vil jeg godt spørge, hvornår den tradition, som statsministeren henviste til, er ændret. Vi har altid haft en tradition for, at selv om man er med i en aftale eller et forlig, kan man stille forslag her i Folketinget, men man kan kun gennemføre dem, hvis det er sådan, at man bliver enig med sine partnere om det.

Betyder det, statsministeren siger, at selv om der er lavet en langsigtet aftale med partiet Venstre, bliver den praksis, den nuværende regering vil leve med som mindretalsregering, at uanset hvad vi aftaler med denne regering uanset at det indfases over en årrække og fremgår af aftalen – at når der er valg, og man bare siger et eller andet i valgkampen om, at man vil noget andet, fjerner det enhver forpligtelse? Det er en virkelig nydannelse i et land, der lever med mindretalsregeringer, må jeg sige til statsministeren, og man skal tænke sig meget grundigt om, inden man introducerer den model.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det er en ganske almindelig praksis, at hvis man annoncerer før et valg, at man har et ønske om at tage gamle aftaler op, kan man gøre det. Det er en meget fastslået praksis her i huset.

Kl. 13.40

Det næste er: Vi er slet ikke fremme ved 2005 endnu, og der er ikke nogen, der kan konstatere noget brud på noget som helst. Men det, vi siger nu, er det samme, som vi sagde i valgkampen, nemlig at vi vil gennemføre en besparelse på 1,5 mia. kr. Det, jeg så tilføjer nu, er: Vi har ikke taget stilling til, hvad der videre skal ske frem mod 2005. Det er jo meget tidligt at tage en diskussion i starten af 2002 om, hvordan situationen er i 2005.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Hr. Aage Frandsen har bedt om ordet.

Aage Frandsen (SF):

Jeg vil godt i forlængelse af hr. Stavads spørgsmål spørge: Er der andre forlig, som den tidligere regering har indgået med forskellige partier i Folketinget på forskellige tidspunkter for 2, 3, 6 år siden, hvor man også mener, at man er kommet med et lille signal i valgkampen om, at dem kunne man godt tænke sig at få ændret, og at det er et signal om, at man har sagt aftalerne op?

Jeg vil godt tage et konkret eksempel: Venstre har nævnt, at man godt kunne tænke sig at lave nogle ting om i folkeskolen. Men jeg har intet hørt om, at Venstre ville opsiges forliget, så derfor tror jeg, det vil være vigtigt at få slået fast: Er der andre tilsvarende eksempler? Det må regeringen have gjort sig overvejelser om. Hvis man mener, at man i valgkampen har sagt aftaler op, var det rart at vide, for så kunne vi eventuelt diskutere, om vi også havde hørt det på samme måde. Og gør den uklarhed, der helt klart er om, hvad regeringen selv mener at have sagt, i forhold til hvad vi andre har hørt, sig også gældende på andre områder?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg kan bekræfte over for hr. Aage Frandsen, at regeringen har til hensigt at indlede forhandlinger med kredsen af folkeskoleforligspartier med henblik på fornyelser på folkeskoleområdet. Det er sagt før valget, det er gentaget i regeringsprogrammet, og det vil ske, så det er jo en diskussion om ord: Er det en opsigelse af et forlig, eller hvad?

Den procedure, vi vælger, er altså, at vi indkalder kredsen af forligspartier til en drøftelse, og så må vi se, hvad der udvikler sig derfra. Det er en ganske normal fremgangsmåde.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Hr. Morten Helveg Petersen for det sidste spørgsmål.

Morten Helveg Petersen (RV):

Jeg må i hvert fald give statsministeren ret i ét af hans udsagn her i dag, nemlig at vi ikke er fremme ved 2005 endnu. Men jeg er jo nødt til at opholde mig lidt ved konsekvenserne af en drøftelse i forligskredsen vedrørende Miljø-, Freds- og Stabilitetsrammen.

Nu kan jeg forstå, at statsministeren anerkender, at vi har et forlig, og det må indebære, at forligspartierne indkaldes for at drøfte, hvad det er, regeringen agter at gøre. Men ifald man ikke bliver enig, hvad så? Hvad er så de parlamenta-

riske konsekvenser af det? Vil statsministeren ikke medgive, at hvis det er den adfærdsform, vi skal se fremover i forbindelse med et indgået forlig, kan der være grund til blot en smule betænkelighed?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Der bliver rig lejlighed for alle til at drøfte det her, for regeringen agter at lægge sit finanslovsforslag – ligesom alle andre forslag i øvrigt – frem til fri forhandling i Folketingssalen, dvs. at partierne bliver indbudt til forhandlinger og kan drøfte alle spørgsmål vedrørende finansloven, også Miljø-, Freds- og Stabilitetsrammen. De partier, der i sin tid satte et mål op for, hvad der skulle ske i 2005, får altså rig lejlighed til at ytre sig.

Så spørger hr. Morten Helveg Petersen: Jamen hvad så hvis man nu ikke bliver enig? Jamen det er jo aldrig klogt på forhånd at sige noget om, hvad der sker, hvis man ikke bliver enig. Det kunne forstyrre forhandlingsforløbet.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. US 11**Margrethe Vestager (RV):**

Det er meget glædeligt at høre statsministeren sige, at man vil fortsætte den linje, som den tidligere regering også lagde op til, nemlig at øge forskningsressourcerne. Vi havde også konstruktive drøftelser partierne imellem før valgets udskrivelse.

På et andet område havde vi også konstruktive drøftelser. Alle Folketingets partier var i færd med at drøfte en flerårsaftale for erhvervsskolesektoren, og der er skabt et meget solidt beslutningsgrundlag. Mange detaljerede analyser af området viser, at skolerne dels har behov for økonomisk ro i en periode, dels har brug for en styrke uddannelsens kvalitet og også de mere individuelle muligheder, der ligger for eleverne i erhvervsuddannelsesreformen, herunder de uddannelser, som netop skal til for at skaffe medarbejdere til ydelserne i den primære sektor.

Kl. 13.45

Derfor vil jeg spørge, om statsministeren er indstillet på, at undervisningsministeren genoptager de her drøftelser med henblik på en flerårsaftale for hele skolesektoren, eller om man blot til punkt og prikke vil opfylde daværende

uddannelsesordfører hr. Brian Mikkelsens løfte om flere midler til handelsskolerne, men ikke til de tekniske skoler?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg kan bekræfte, at regeringen vil vedstå det løfte, der blev givet under valgkampen, nemlig om flere penge til handelsskolerne.

Jeg må tilstå, at jeg ikke har haft lejlighed til at gøre mig bekendt med, om undervisningsministerens planer vedrører en mere bred flerårssaftale for erhvervsskolerne, men jeg skal gerne vide-regive fru Margrethe Vestagers ønske til undervisningsministeren.

Jeg kan så i øvrigt tilføje, at det i øjeblikket jo er ministeren for videnskab, teknologi og udvikling, som vikarierer for undervisningsministeren.

Margrethe Vestager (RV):

Det vil være overordentlig velkomment, hvis statsministeren vil gøre sådan.

Når det er os magtpåliggende, er det jo netop på grund af den diskussion, som før har været her i salen i dag, nemlig at vi kommer til at mangle kvalificerede medarbejdere i en lang række meget grundlæggende og afgørende funktioner i forhold til den personlige velfærd for en række af de mennesker, som er afhængige af offentlige ydelser, herunder social- og sundhedsuddannelserne, herunder en række af de tekniske uddannelser.

Det er meget vigtigt for den måde, som unge agerer på i øjeblikket, at også de tekniske uddannelser får en klar og tydelig placering i uddannelsesbilledet. Og jeg håber, at regeringen vil lægge op til, at også de inddrages og ikke kun de handelsorienterede uddannelser. Det vil jeg gerne have statsministerens personlige holdning til.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg vil sige til fru Margrethe Vestager, at vi deler fuldstændig den holdning, at erhvervsskoleområdet skal gives prioritet. Og jeg er også personlig meget enig med fru Margrethe Vestager i, at skolerne skal ses som en helhed og under ét.

Men det, vi havde konstateret, var, at der var et meget akut, meget påtrængende behov for ekstra midler til handelsskolerne, og det var grunden til, at vi under valgkampen lovede at give flere penge, og det løfte vedstår vi, og vi lægger op til det i det finanslovsforslag, der kommer nu.

Jeg har lyttet opmærksomt til det, fru Margrethe Vestager siger, og det vil indgå i regeringens videre overvejelser.

Margrethe Vestager (RV):

Det glæder mig meget, at vi deler holdningen til erhvervsuddannelsernes meget væsentlige placering i ungdomsuddannelsesbilledet. Betyder det også, at regeringen vil gøre en aktiv indsats for at bidrage til, at der skabes flere praktikpladser?

Jeg synes, det er indlysende, at det er et ansvar, som pålægges virksomheder og skoler i fællesskab, men finder også, at det er afgørende, at regeringen prioriterer spørgsmålet, da det jo stadig væk er sådan, at unge kan finde på at fravælge erhvervsuddannelse på grund af mangel på praktikpladser. Det er meget centralt både for unge og for deres forældre.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Også på det punkt er jeg fuldstændig enig med fru Margrethe Vestager. Det er en helt afgørende ting at skaffe lære- og praktikpladser, og det er bestemt et punkt, som regeringen giver allerhøjeste prioritet.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Fru Margrethe Vestager for det sidste spørgsmål.

Margrethe Vestager (RV):

Betyder det så, at regeringen har sat sig konkrete succeskriterier og lagt en tidsplan i forhold til opfyldelse af det?

Der ligger jo en gammel aftale med arbejdsmarkedets parter, som den daværende regering indgik, og som desværre har vist sig næsten umulig at opfylde. Der synes derfor også her at være et ret akut behov for at få genoptaget den aftale og for at få et helt anderledes momentum i processen. Så hvis der er konkrete deadlines og succeskriterier, vil det også gøre Folketingets optagethed af området nemmere, hvis regeringen kan oplyse det.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg må sige til fru Margrethe Vestager, at jeg ikke i detaljer er bekendt med undervisningsministerens planer og synspunkter på det område, men nu har jeg noteret fru Margrethe Vestagers ønsker og skal give dem videre til undervisningsministeren.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. US 12

Jørn Jespersen (SF):

Nogle af de meget kraftige forlydender, der har været omkring regeringens besparelsesforslag, går på, at man nu efterhånden er oppe på at ville spare et godt stykke over 1 mia. kr. på nævn, råd og institutioner i øvrigt.

Vi synes, at det kunne være meget fornuftigt at lave en saglig, seriøs gennemgang af eksisterende nævn og råd med henblik på at finde ud af, om der er nogle af dem, der burde justeres eller ændres eller nedlægges. Men det, der er os lidt magtpåliggende, er, om der bliver tale om en saglig og åben proces, eller om der bliver tale en lukket proces, hvor regeringen med brutale nedskæringer afskaffer alle mulige instanser, som ikke lige falder i regeringspartierne og Dansk Folkepartis smag.

KL 13.50

Derfor vil jeg gerne med henvisning til statsministerens nytårstale spørge: Hvad er det for nogle selvbestaltede smagsdommere, som ødelægger den frie debat? Hvad er det for nogle selvbestaltede smagsdommere, som statsministeren henviste til i sin nytårstale?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg kan sige til hr. Jørn Jespersen, at der bliver tale om en meget åben proces, fordi regeringen vil offentliggøre listen over nævn, råd, komiteer og institutioner, som skal nedlægges eller sammenlægges eller på anden måde bliver udsat for ændringer. Det vil blive lagt fuldstændig åbent frem, hvad det drejer sig om, og det vil dernæst i øvrigt indgå i forhandlingerne om finansloven for 2002.

Så der bliver altså tale om en meget, meget åben proces, hvor hver enkelt kan danne sig en mening om, hvorvidt det er rimeligt, at dette eller hint råd eller nævn skal nedlægges, og hvorvidt der er tale om smagsdommere eller ikke. Det vil under alle omstændigheder være en subjektiv vurdering, som hver enkelt får lejlighed til at gøre sig i forbindelse med behandlingen her i Folketinget. Der bliver altså tale om en meget åben proces.

Jørn Jespersen (SF):

Jo, men nu er det jo statsministeren, der har været inde på emnet i sin nytårstale, og derfor er

det vel ikke helt urimeligt, at de mennesker, der er berørt af det og af konsekvenserne af de her nedlæggelser, også får at vide, hvad det er, statsministeren rent faktisk tænker på.

Statsministeren siger i sin tale: »Vi behøver ikke eksperter og smagsdommere til at bestemme på vore vegne.« Jeg går ud fra, at det er borgerne, der her er »vore vegne«.

Statsministeren siger også, at der er tendenser til et eksperttyranni, som risikerer at undertrykke den frie folkelige debat. Jeg tror godt, at folk kan finde ud af at debattere, selv om der er folk med forstand på tingene, der har blandet sig.

Kunne vi ikke få at vide, hvad det konkret er for eksempler, statsministeren tænkte på, da han holdt sin nytårstale?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg kan sige, at mine betragtninger i nytårstalen var mere generelle betragtninger om formen for debat i et sandt folkestyre, hvor det efter min opfattelse må være sådan, at vi har eksperter til det, eksperter skal bruges til, nemlig at finde og formidle faktisk viden. Det er det, eksperter skal bruges til.

Når det gælder de personlige valg, tillod jeg mig at sige, at så er vi alle sammen eksperter. Der behøver vi ikke nogen til med løftede pegefingre at fortælle os, hvad der er rigtigt, og hvad der er forkert. Det er mennesker voksne nok til selv at gøre.

Om med hensyn til listen over råd og nævn og komiteer og institutioner, der nedlægges eller sammenlægges, kan jeg oplyse, at det vil finansministeren og økonomi- og erhvervsministeren offentliggøre på fredag.

Jørn Jespersen (SF):

Jo, men når jeg stiller spørgsmålet, er det søreme også, fordi jeg gerne vil have en principiel debat om, hvordan demokrati og ordentlig samtale foregår. Derfor synes jeg, at det er vigtigt, at statsministeren ikke bare lægger en masse folk for had og kommer med løse henvisninger og bruger klicheer, men er i stand til at fortælle, hvad det rent faktisk var, han mente.

Hvad er en smagsdommer, en ekspert, som forhindrer folks frie valg? Er det, hvis brugeren på biblioteket henvender sig til en bibliotekar for at få oplysninger? Er det så en forhindring for det frie bogvalg på biblioteket, eller hvad er det, statsministeren har tænkt på? Det må vel trods alt ligge i den lederrolle, som det indebærer at være statsminister, at man kan komme

med i hvert fald bare nogle få konkrete eksempler på, hvad det er, man har ment.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen): Jeg har allerede svaret hr. Jørn Jespersen. Mine betragtninger var nogle generelle betragtninger om debatkulturen i et sandt folkestyre.

For så vidt angår den konkrete liste over råd, nævn m.v., som regeringen foreslår nedlagt, bliver den altså offentliggjort på fredag. Og listen vil så i øvrigt indgå i finansloven og blive forhandlet åbent i Folketinget under finanslovforhandlingerne.

Fjerde næstformand (Margrete Auken): Jeg har to medspørgere, nemlig hr. Aage Frandsen og hr. Holger K. Nielsen.

Aage Frandsen (SF): Det var jo i forbindelse med argumentation for nedlæggelse af råd, nævn, institutioner m.v., at statsministeren i nytårstalen talte om selvbestaltede smagsdommere og eksperttyranni, og det var vel i den sammenhæng, det skulle ses. Det var vel ikke sådan bare generelt, det var vel også i *denne* sammenhæng, det skulle ses.

I den forbindelse vil jeg gerne spørge: Disse råd og nævn, som man selvfølgelig kan være enig i eller uenig i skal være der, kan man vel ikke kalde selvbestaltede smagsdommere? De er vel udpeget på en eller anden måde. Om de så er smagsdommere eller ej, er så en anden ting.

KL 13.55

Det andet, jeg godt vil spørge statsministeren om, er, at når det drejer sig om eksperter, er det vel vigtigt, at man har så mange typer af eksperter, en flerhed, en pluralisme, sådan at vi som politikere, at borgere som borgere kan tage stilling ud fra en flerhed af synspunkter. Derfor er det godt, at vi har f.eks. Det Økonomiske Råd, Det Økologiske Råd, Etisk Råd osv. Det er vel ud fra den flerhedsbetragtning.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen): Hr. Aage Frandsen citerer mig ikke helt korrekt. Jeg sagde ikke i min nytårstale, at der var tale om selvbestaltede smagsdommere. Jeg sagde tværtimod, der var tale om statsautoriserede smagsdommere.

Hr. Aage Frandsen har jo ret i, at flerhed er en rigtig god ting i et sandt folkestyre. Den ultimative flerhed er jo netop at understrege, at det enkelte menneske har retten til selv at vælge, har

retten til selv at dømme i de daglige valg mellem forskellige muligheder.

Holger K. Nielsen (SF): Jamen det holder jo ikke en meter. Statsministeren siger, at det var en generel betragtning. Nej, det var en alt andet end generel betragtning. Det var en særdeles konkret betragtning, der kom i nytårstalen.

Lad mig læse op:

»I de senere år er der ved knopskydning skudt et sandt vildnis af statslige råd og nævn og institutioner op overalt. Mange af dem har udviklet sig til statsautoriserede smagsdommere, som fastslår, hvad der er godt og rigtigt på forskellige områder.«

»Mange af dem«, »et sandt vildnis af forskellige råd og nævn« osv. er da meget konkret. Kunne statsministeren ikke af hensyn til befolkningen, af hensyn til Folketinget, af hensyn til de pågældende mennesker fortælle, hvem »dem« er. Hvad er det for mennesker, for nævn, institutioner, der er statsautoriserede smagsdommere? Kunne vi ikke blot få en lille antydning, en lille flig af en besvarelse af det spørgsmål af statsministeren?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen): At der er tale om knopskydning og et sandt vildnis af råd og nævn og komiteer og institutioner, fremgår jo af officielle publikationer, oven i købet fra den tidligere regering, som jo offentliggjorde, at fra 1980 og til i dag er udgiften steget fra, jeg tror omkring 1 mia. kr. til 4½ mia. kr. Det er derfor, regeringen ønsker at foretage en kraftig oprydning og sanering.

Jeg fastholder mine betragtninger om, at i et sandt folkestyre skal man passe meget på med, at man ikke udstyrer nogen med en, skal vi sige, statsautoriseret baggrund til at gå frem med løftede pegefingre og sige til folk, hvad der er rigtigt, og hvad der er forkert. Det har jeg tilladt mig også at anføre i forbindelse med denne knopskydning, der er sket af råd og nævn og institutioner i de senere år. For jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg føler, at der er en meget stærk tendens til, at de er blevet brugt som platform til at gøre sig klog på, hvad der er godt og mindre godt for almindelige mennesker.

Fjerde næstformand (Margrete Auken): Så er det hr. Jørn Jespersen, sidste spørgsmål.

Jørn Jespersen (SF):

Nu har vi tidligere i dag fået et eksempel på, hvor lang tidshorisont statsministeren har. Vi kan ikke snakke om noget i 2005. Nu får vi så et eksempel på, hvordan statsministerens opfattelse af en debatkultur er.

Kan vi ikke få bare ét eneste eksempel på, hvem det er, der med løftede pegefingre har påtaget sig at være smagsdommer på vores alle sammens vegne? Kan vi ikke få bare ét eksempel på, hvad det er for et ekspertryrani, der har ødelagt muligheden for en fri folkelig debat?

Kunne statsministeren ikke som leder af en regering, som landets statsminister, bare leve op til den anstændige debatkultur, der ligger i at kunne give ét konkret eksempel på de meget grove beskyldninger, som han har rettet mod en lang række mennesker i sin nytårstale? Er det ikke en anstændig debatkultur, at man kan forlange, at en statsminister kan give bare ét eksempel på det, han siger i sin nytårstale?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det kunne jeg måske godt. Jeg synes, det måske ville være lidt betænkeligt at trække en frem for en anden. Jeg kunne have flere eksempler.

Jeg vil bare sige til hr. Jørn Jespersen, at regeringen er meget konkret, når det gælder forslag om at nedlægge råd, nævn, komiteer, institutioner. Listen er meget konkret. Den vil blive offentliggjort på fredag og indgå i finanslovsforslaget, der offentliggøres den 29. januar.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortrædere for folketingsmedlemmer:

**Ulla Tørnæs (V) og
Lene Espersen (KF).**

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Medlemmer af Folketinget Ulla Tørnæs og Lene Espersen har begge søgt om orlov fra den 8. januar på grund af graviditet og fødsel, jf. forretningsordenens § 41, stk. 4, litra a.

Hvis ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at der meddeles orlov som an-

søgt, og at stedfortræderne indkaldes som midlertidige medlemmer. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Kl. 14.00

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse:**Fjerde næstformand (Margrete Auken):**

Fra Udvalget til Valgs Prøvelse har jeg modtaget indstilling om, at følgende godkendes som midlertidige medlemmer af Folketinget fra og med den 8. januar 2002:

1. stedfortræder for Venstre i Ribe Amtskreds, handelschef Christian Lund Jepsen, i anledning af Ulla Tørnæs' orlov og 1. stedfortræder for Det Konservative Folkeparti i Nordjyllands Amtskreds, proprietær Anders Stenild, i anledning af Lene Espersens orlov.

Indstillingen sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Udvalgets ovennævnte indstilling vedtoges enstemmigt med 126 stemmer.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 12:

Forespørgsel til miljøministeren [om den påtænkte etablering af et Institut for Miljøvurdering].

Af Pernille Blach Hansen (S), Elsebeth Gerner Nielsen (RV), Jørn Jespersen (SF) og Keld Albrechtsen (EL).

(Forespørgslen anmeldt 14./12 2001).

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (*Ophold*). Det er givet.